

פרק 5

השלב השלישי יוזמה לעומת אשמה

תוכן הפרק:

• הסבר השלב השלישי בתיאוריה.

• מושגים חשובים:

1. יוזמה
2. אשמה
3. וויסות רגשי
4. גמישות האגו
5. מבחן המרשמו

2"ה

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתקשב המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח – 2007
ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

מושגים במהלך השלב השלישי

יוזמה

1. לאחר שיש לילד אמון בסביבה שתומכת ומספקת צרכים, שמאפשרת לבחון ולחקור, ולאחר שיש לילד רצון ודעה (מתאימה לגיל), ובשלב הזה שהוא שולט בשפתו, וכמו כן, יש לו הבשלה שכלית, מוטורית ורגשית, הילד אינו רק מופעל, הוא גם מבקש להפעיל והשפיע על הסביבה.
2. בשלב זה ישנם גילויי יוזמה וסקרנות אצל הילד, המתבטאים בין השאר ביחזמות שהילדים מפעילים על סביבתם במטרה לבדוק את הסביבה ולחקור אותה.
3. להיות אוטונומי (בשלב הקודם) זה לא אומר שיש לי כוח להתגבר על מכשולים. יוזמה כן מציינת את התכונה הזו.
4. לומד לכוון את עצמו ולהציב לעצמו מטרה. היכולת לקבוע מטרות ולהתמיד בהן ללא הפרעה של רגשות אשם או פחד מענישה.

2"ה

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתוקשב המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח – 2007
ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

מושגים במהלך השלב השלישי

אשמה

1. יוזמה מעוררת אשמה כי היחס מראה מידה מסוימת של תוקפנות (אסרטיביות), כוח, ולעיתים מנהיגות כלפי אחרים. ליזום דברים – מטרות, יוזמות אישיות, תכניות; כל אלה כרוכים גם בסילוק מכשולים בדרך. לעיתים קרובות המכשולים הם העדפותיהם, דעותיהם ומעשיהם של אנשים אחרים. ועל כך יש רגשות אשמה.

2. הילד יחם פעילויות (כולל התקרבות אל האם ותחרות עם האב) ומתנסה באופן פעיל בחוויות חדשות ובלמידות חדשות. אך חוויות והתנסויות אלו יכולות להפחיד אותו והוא מרגיש אשם מכך שהוא מנסה ביוזמתו דברים חדשים שיכולים להביא לתוצאות שליליות (למשל, תחרות עם האב).

3. תחושות האשמה יכולות להיווצר גם על ידי זה שההורה אומר לו "אל תעזר על סמכות, אל תיזום". ותחושות האשמה הן כאמירה: "איך העזתי להציע משהו שאני בעצמי יעשה, הרי אני לא באמת יכול".

2"ה

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתוקשב המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

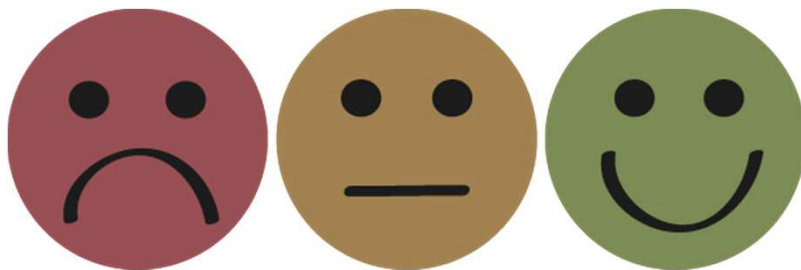
מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח – 2007
ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

מושגים במהלך השלב השלישי

ויסות רגשי

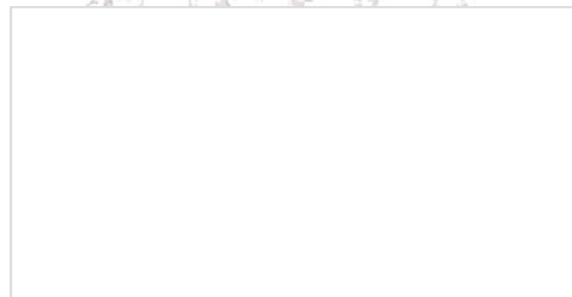
ויסות רגשי זה היכולת שלנו לפעול בצורה יעילה ומסתגלת בתוך סטואציה שיכולה להיות מעוררת.

התפתחות

1. תקופת ינקות - צורך במגע פיזי עם ההורה בצמידות כדי להירגע.
2. תקופת גיל הרך - הוויסות הרגשי מתפתח, ההורה עדיין צריך להיות שם אבל עכשיו הילד יכול להירגע ממרחק, דרך שפה והבעות פנים, כדי לקבל נחמה והרגעה כשצריך. זהו הרגעה באמצעות המגע הפסיכולוגי.
3. בשלב הזה / גיל הגן - מתרחש תהליך מדורג שבו הילד מפנים פנימה את דמות ההורה המרגיעה. ומתהווה פונקציה מנטלית של הרגעה, נחמה, ושל התארגנות. אותה הפנמה ממשיכה איתנו הלאה.

2"ה

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתקשב המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח - 2007
ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

מושגים במהלך השלב השלישי

גמישות האגו

היכולת שלנו לשנות את מידת האיפוק שלנו בהתאם לנסיבות משתנות.

מבחן המרשמלו

1. מבחן המרשמלו הוא ניסוי שערך חוקר הפסיכולוגיה Walter Mischel באוניברסיטת סטנפורד במטרה לבחון את התהליכים המנטליים המאפשרים דחיית סיפוקים.

2. מישל בחן האם וכיצד מסוגלים ילדים בני שנתיים עד ארבע לדחות סיפוקים.

2"ה

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתקשב המלווה את יחידת התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר) מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

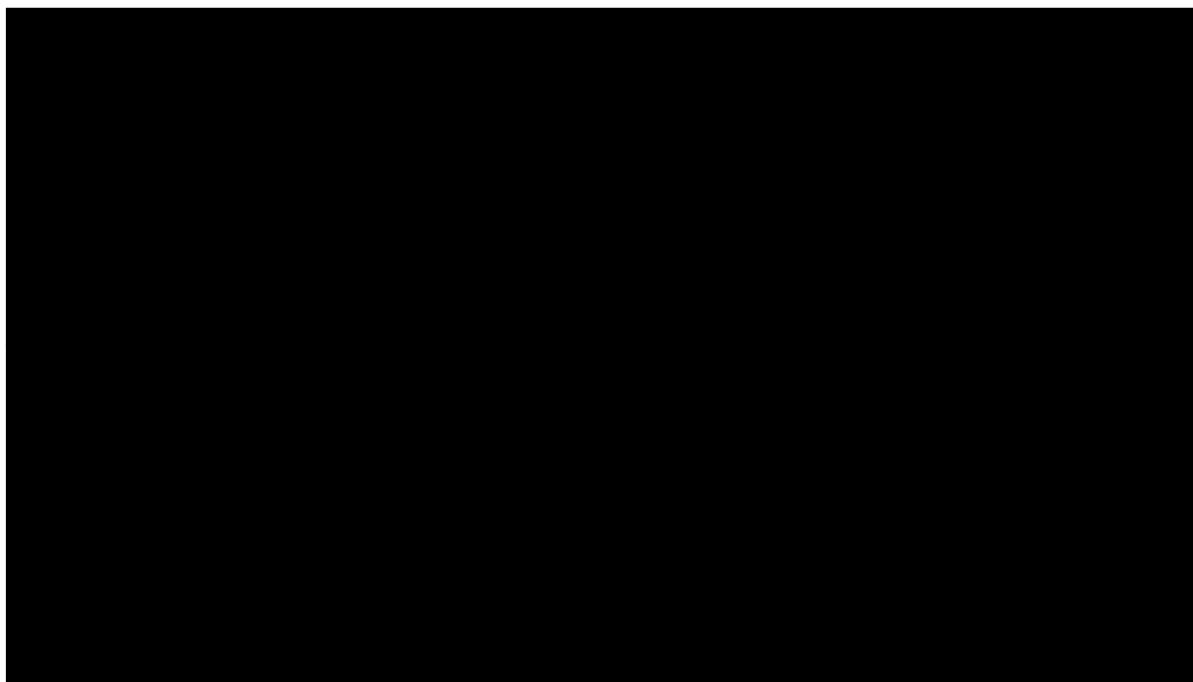
תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח – 2007
ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

מבחן המרשملו

<https://www.youtube.com/watch?v=Uwmv2cwDSz4&t=1s>

2"ה

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתוקשב המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח – 2007
ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

סיכום השלב השלישי

יוזמה לעומת אשמה

2"ה

שלב	משבר	התפתחות פיזיולוגית	התפתחות חברתית	התפתחות פסיכולוגית	פתרון שלילי	השפעה שלילית	פתרון מוצלח	מעלה
לוקומוטורי גניטלי 3-5	יחמה לעומת אשמה	תנועה, שפה	התעניינות גוברת בסביבה החברתית, עוינות לאב	בניית הזהות המינית (תסביך אדיפוס/תסביך אלקטרה)	חוסר הזהות עם ההורה מאותו המין, הורים מענישים, הורים שלא מאפשרים התנסות	רגשות אשם וחרדות מדמות ההורה זה עשוי לגרום להתנהגות לא בצורה לא חברתית כמו לברוח ולשקר	הזדהות עם ההורה מאותו המין, תמיכת ההורים בהתנסויות ויחמות	מטרה חתימה למטרות ללא חשש מעונש/אשמה

כל זמן שהנר דולק אפשר לתקן

כמובן שלצורך התיקון האדם זקוק לאנרגיה לא מבוטלת, כי התיקון נעשה בגיל מבוגר יותר, ובניתיים שבילי החיים מביאים מרכיבים נוספים המתחברים לאותו מרכיב חסר.

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתקדם המלווה את יחידת התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח – 2007
ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

פרק 6

השלב הרביעי יצרנות לעומת נחיתות

תוכן הפרק:

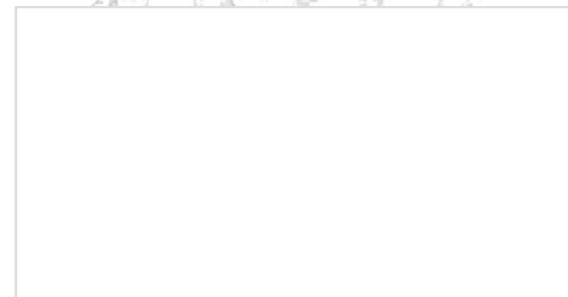
• הסבר השלב הרביעי בתיאוריה.

• מושגים חשובים:

1. יצרנות
2. נחיתות
3. מושג העצמי
4. קביעות העצמי

2"ה

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתקשב המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח – 2007
ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

מושגים במהלך השלב הרביעי

חריצות ונחיתות

המושג חריצות בלשוננו של אריקסון הוא מלשון יצרן – יצירתי

בתקופה הזאת, הילד מאמין שהוא מסוגל ללמוד דברים חדשים ושיש לו את המיומנויות הדרושות לפעול בעולם באופן יעיל. אך כישלונות בבית הספר או דחייה מצד חברים יתורגמו לרגשי נחיתות אשר ידגישו את ספקותיו לגבי היכולת שלו ולגבי הערך העצמי שלו.

לפי אריקסון, הקונפליקט המרכזי בשלב זה הוא מסביב הערך העצמי של הילד. תחושת הפעלתנות והיצרנות חייבת לגבור על רגשי נחיתות וכך לאפשר לילד לפתח תחושה של מסוגלות וערך עצמי.

2"ה

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתקדם המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח – 2007
ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

מושגים במהלך השלב הרביעי

מושג ה-עצמי

1. גוף נפרד – ההכרה וההבנה שאני קיים בעולם, על התודעה שיש לי גוף נבדל מגופם של כל האחרים.
2. עולם פנימי נפרד – מחשבות, רגשות, עולם פנימי שונה משל כל העולם.

2"ה

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתקדם המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח – 2007
ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

מושגים במהלך השלב הרביעי

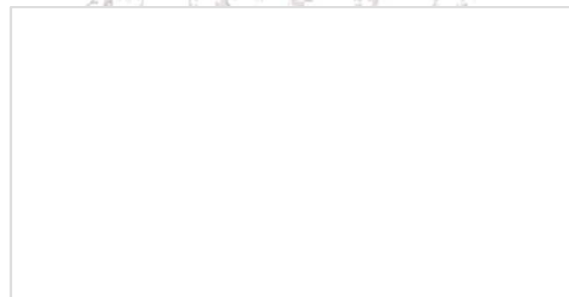

קביעות העצמי

1. קביעות עצמי, זאת תחושת רצף בקיום, גם אם יש שיבושים זמניים ביחסים.
2. קביעות עצמי בשלה היא הבסיס לתחושות של ביטחון עצמי והערכה עצמית.
3. כאשר לא מתפתחת קביעות העצמי, האדם יתקשה להכיל מצבים שונים בחייו ולייחס את כולם לעצמו.

2"ה

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתקשב המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח – 2007
ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

סיכום השלב הרביעי

יצרנות לעומת נחיתות

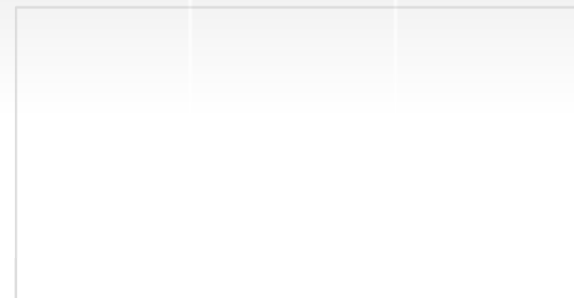
2"ה

מעלה	פתרון מוצלח	השפעה שלילית	פתרון שלילי	התפתחות פסיכולוגית	התפתחות חברתית	התפתחות פיזיולוגית	משבר	שלב
יכולת הכושר ליישם כישורים להשלמת משימות	הרגשה של יכולת להיות יצרני ולהצליח	תחושת נחיתות, ואי-התאמה	כישלון של האני בהשגת זהות יצרנית עשוי לחפש את עצמו בכנופיות שהן תת תרבות עבריינית	הכרה ביכולות ובכישלונות	הרחבת המסגרת החברתית והמשפחתית למידת הנורמות, חשיבות העבודה היוצרת תוצר		יצרנות (חריצות) לעומת נחיתות	חביון 6-11

כל זמן שהנר דולק אפשר לתקן

כמובן שלצורך התיקון האדם זקוק לאנרגיה לא מבוטלת, כי התיקון נעשה בגיל מבוגר יותר, ובינתיים שבילי החיים מביאים מרכיבים נוספים המתחברים לאותו מרכיב חסר.

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתוקשב המלווה את יחידת התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר) מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח - 2007
ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

סיכום ביניים

לאחר ארבעת השלבים הראשונים

1. התפתחותו של הילד בשלבים הללו, תלויה במידה רבה בטבעם של ההורים והמורים שהילד לא בחר, ושאין לו כל שליטה עליהם.

2. לעומת זאת, ארבעת השלבים הבאים מאופיינים בשליטה הולכת וגדלה של הפרט על חייו.

2"ה

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתוקשב המלווה את יחידת התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר) מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח – 2007
ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

פרק 7

השלב החמישי

זהות לעומת בלבול תפקידים

תוכן הפרק:

• הסבר השלב החמישי בתיאוריה.

• מושגים חשובים:

1. זהות
2. חקר זהות
3. התחייבות לזהות
4. מורטוריום חברתי

2"ה

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתוקשב המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח – 2007
ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

מושגים במהלך השלב החמישי

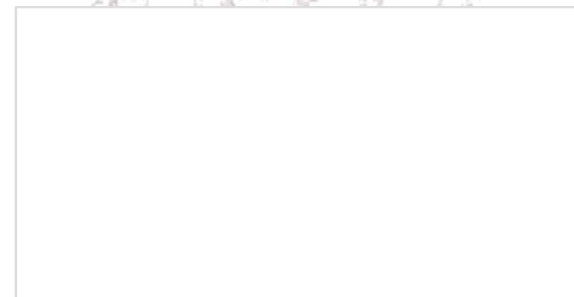
זהות

1. "מבנה של יכולות, אמונות והתנסויות מהעבר הנוגעות לעצמי, כולל הערכים, העקרונות והתפקידים שאדם מאמץ ומסגל לעצמו" (מרסייה).

2. הזהות זה רכיב בתוך מושג העצמי שכולל את האמונות, ערכים, תחומי עניין, נטייה מקצועית, דעה פוליטית, כל זה הזהות שמתקיימת בתוך מושג העצמי - שזאת ההבנה שאני קיים בעולם.

2"ה

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתקשב המלווה את יחידת התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר) מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח - 2007
ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

זהות עצמית מפותחת

כאשר הזהות העצמית מפותחת, האדם מתנתק מתקופת הילדות. הוא בוגר, ומתחיל לעשות התנתקות/היפרדות, על מנת שבבוא היום יוכל להעביר את הנאמנות הדומיננטית שלו לבן ובת הזוג.

זהות עצמית שאינה מפותחת

כאשר הסביבה מאוימת מתהליך החקירה של המתבגר ומצירה את צעדיו, הזהות שלו לא תתגבש בצורה טובה, והנער יישאר עם תכונה שאריקסון קורא לה בלבול תפקידים.

2"ה

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתוקשב המלווה את יחידת התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח – 2007
ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

המודל של מרסיה (1980)

חקר זהות והתחייבות לזהות

מרסיה מדבר על ארבע עמדות זהות המספקות את המבנה המושגי של ההתבגרות. אלו עלולות להתפרש כרצף התפתחותי, אך אף אחת מהן אינה תנאי מוקדם נחוץ או בלעדי לשאר, כמו שקורה אצל אריקסון.

בתהליך התקדמותו של הבוגר לקראת עמדה גבוהה יותר, הוא עשוי לגלות כמה מן האפיונים של שתיים או אפילו שלוש עמדות בעת ובעונה אחת. עמדות הזהות הן:

מחויבות לזהות	ללא מחויבות לזהות
גיבוש בטרם עת	ערפול זהות
השגת זהות	גיבוש מעוכב

2"ה

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתוקשב המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח – 2007
ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

המודל של מרסיה (1980)

חקר זהות והתחייבות לזהות

מרסיה מדבר על ארבע עמדות זהות המספקות את המבנה המושגי של ההתבגרות. אלו עלולות להתפרש כרצף התפתחותי, אך אף אחת מהן אינה תנאי מוקדם נחוץ או בלעדי לשאר, כמו שקורה אצל אריקסון.

בתהליך התקדמותו של הבוגר לקראת עמדה גבוהה יותר, הוא עשוי לגלות כמה מן האפיונים של שתיים או אפילו שלוש עמדות בעת ובעונה אחת. עמדות הזהות הן:

מחויבות לזהות	ללא מחויבות לזהות
גיבוש בטרם עת	ערפול זהות - חסרי כיוון. - הדוניסטים – חיים למען הרגע. - עצמי עשוי טלאים. - שלב נורמאלי בהתבגרות המוקדמת.
השגת זהות	גיבוש מעוכב

2"ה

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתקשב המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח – 2007
ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

המודל של מרסיה (1980)

חקר זהות והתחייבות לזהות

מרסיה מדבר על ארבע עמדות זהות המספקות את המבנה המושגי של ההתבגרות. אלו עלולות להתפרש כרצף התפתחותי, אך אף אחת מהן אינה תנאי מוקדם נחוץ או בלעדי לשאר, כמו שקורה אצל אריקסון.

בתהליך התקדמותו של הבוגר לקראת עמדה גבוהה יותר, הוא עשוי לגלות כמה מן האפיונים של שתיים או אפילו שלוש עמדות בעת ובעונה אחת. עמדות הזהות הן:

מחויבות לזהות	ללא מחויבות לזהות
גיבוש בטרם עת • התחייבות ללא חקירה מוקדמת. • זהות נקבעת ע"י מישהו אחר. • אי אפשר להשיג זהות אמיתית ללא חיפוש פעיל (אריקסון). • רמות חרדה נמוכות ביותר.	ערפול זהות • חסרי כיוון. • הדוניסטים – חיים למען הרגע. • עצמי עשוי טלאים. • שלב נורמאלי בהתבגרות המוקדמת.
השגת זהות	גיבוש מעוכב

2"ה

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתוקשב המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח – 2007
ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

המודל של מרסיה (1980)

חקר זהות והתחייבות לזהות

מרסיה מדבר על ארבע עמדות זהות המספקות את המבנה המושגי של ההתבגרות. אלו עלולות להתפרש כרצף התפתחותי, אך אף אחת מהן אינה תנאי מוקדם נחוץ או בלעדי לשאר, כמו שקורה אצל אריקסון.

בתהליך התקדמותו של הבוגר לקראת עמדה גבוהה יותר, הוא עשוי לגלות כמה מן האפיונים של שתיים או אפילו שלוש עמדות בעת ובעונה אחת. עמדות הזהות הן:

מחויבות לזהות	ללא מחויבות לזהות
גיבוש בטרם עת • התחייבות ללא חקירה מוקדמת. • זהות נקבעת ע"י מישהו אחר. • אי אפשר להשיג זהות אמיתית ללא חיפוש פעיל (אריקסון). • רמות חרדה נמוכות ביותר.	ערפול זהות • חסרי כיוון. • הדוניסטים – חיים למען הרגע. • עצמי עשוי טלאים. • שלב נורמאלי בהתבגרות המוקדמת.
השגת זהות	גיבוש מעוכב • מורטוריום חברתי. • חקירה ללא התחייבות. • מתאים לגיל ההתבגרות אם לא נמשך זמן רב. • רמות חרדה גבוהות.

2"ה

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתוקשב המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח – 2007
ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

המודל של מרסיה (1980)

חקר זהות והתחייבות לזהות

מרסיה מדבר על ארבע עמדות זהות המספקות את המבנה המושגי של ההתבגרות. אלו עלולות להתפרש כרצף התפתחותי, אך אף אחת מהן אינה תנאי מוקדם נחוץ או בלעדי לשאר, כמו שקורה אצל אריקסון.

בתהליך התקדמותו של הבוגר לקראת עמדה גבוהה יותר, הוא עשוי לגלות כמה מן האפיונים של שתיים או אפילו שלוש עמדות בעת ובעונה אחת. עמדות הזהות הן:

מחויבות לזהות	ללא מחויבות לזהות
גיבוש בטרם עת • התחייבות ללא חקירה מוקדמת. • זהות נקבעת ע"י מישהו אחר. • אי אפשר להשיג זהות אמיתית ללא חיפוש פעיל (אריקסון). • רמות חרדה נמוכות ביותר.	ערפול זהות • חסרי כיוון. • הדוניסטים – חיים למען הרגע. • עצמי עשוי טלאים. • שלב נורמאלי בהתבגרות המוקדמת.
השגת זהות • חקירה ואחריה התחייבות. • עצמי מפותח ויציב. • מאפיין סוף גיל התבגרות. • התחייבות למערכת תפקידים וערכים.	גיבוש מעוכב • מורטוריום חברתי. • חקירה ללא התחייבות. • מתאים לגיל ההתבגרות אם לא נמשך זמן רב. • רמות חרדה גבוהות.

2"ה

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתוקשב המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח – 2007
ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

סיכום השלב החמישי

זהות לעומת בלבול תפקידים

2"ה

מעלה	פתרון מוצלח	השפעה שלילית	פתרון שלילי	התפתחות פסיכולוגית	התפתחות חברתית	התפתחות פיזיולוגית	משבר	שלב
נאמנות עקביות בזהות, שייכות למשפחה ולחברה	גיבוש זהות חיונית וברורה	בלבול זהות (התחמקות ממחויבות ומשייכות), אימוץ זהות שלילית (התמכרויות, חיפוש ריגושים)	התנסויות ילדות שליליות	אינטגרציה, גיבוש זהות	פסק זמן חברתי, התנסות בתפקידים שונים		זהות לעומת בלבול תפקידים	התבגרות 12-18

כל זמן שהנר דולק אפשר לתקן

כמובן שלצורך התיקון האדם זקוק לאנרגיה לא מבוטלת, כי התיקון נעשה בגיל מבוגר יותר, ובינתיים שבילי החיים מביאים מרכיבים נוספים המתחברים לאותו מרכיב חסר.

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתקשב המלווה את יחידת התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר) מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח – 2007
ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין